

สวค. 153
วันที่ 19 เม.ย. 59
เวลา 15.45

รับที่ : 56060/59 ส.ก. ✓
วันที่ : 18 เม.ย. 59 เวลา : 15:06

ที่ กษ ๑๓๐๔/๒๖๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๖๒ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร จำนวน ๔๗๘ ราย ตามโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต
การเกษตร (คปร.) และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร (ผกก.)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/ว (ล) ๓๓๑๔
ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๘
๓. สำเนาหนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ ฝนร/๕๒๓๕
ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖
๔. สำเนาหนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ ฝนร/๘๙๕๖
ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖
๕. คู่มือปฏิบัติตามกรอบแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือ
สงเคราะห์ของรัฐ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินตามโครงการปรับ
โครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร (คปร.) และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร (ผกก.) มาเพื่อคณะรัฐมนตรี
พิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและ
การประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ดำเนินการตาม
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกพืชที่มีปัญหา
ได้แก่ ข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม มันสำปะหลัง กาแฟ พริกไทย แล้วทำกิจกรรมอื่นทดแทน อาทิ ไร่นาสวนผสม
ไม้ผล โคเนื้อ ไก่เนื้อ ฯลฯ โดยรัฐสนับสนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (๕ % ต่อปี) ผ่านธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) การดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐ มีเกษตรกรกู้เงิน
ตามโครงการ ๑.๔๔ แสนราย ดันเงินกู้ ๙,๙๒๒ ล้านบาท และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตรดำเนินการ
ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๔ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินงานโครงการ
ตามแผนฟื้นฟูการเกษตร ในพื้นที่เป้าหมาย ๔๒ จังหวัด ๑๒๐ อำเภอ ๑๐,๓๕๔ หมู่บ้าน ภายใน ๕ ปี (ตั้งแต่
ปี ๒๕๓๕-๒๕๓๙) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่ยากจนสามารถทำการผลิตทางการเกษตร
ตามแผนการผลิตของตนเองได้ และรัฐสนับสนุนสินเชื่ออัตราดอกเบี้ย ๕% ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี
ผ่าน ธ.ก.ส. การดำเนินงานระหว่าง ปี ๒๕๓๖ - ๒๕๓๙ เกษตรกรกู้เงินรวม ๒.๕๖ แสนราย ดันเงินกู้ ๗,๔๔๔ ล้านบาท
รวมสองโครงการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เกษตรกรคงเป็นหนี้ ๑๘๐,๙๙๖ ราย ดันเงินกู้ ๘,๑๒๐ ล้านบาท

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ มีมติเห็นชอบในหลักการและวิธีการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรตามโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ตามมติคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรกรแห่งชาติ (กบส.) ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๘ ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรที่ยังคงมีหนี้เงินกู้ตามโครงการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ ที่มาขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ โดยเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนและมีแผนฟื้นฟูอาชีพจะได้รับการลดต้นเงินกู้ให้กึ่งหนึ่งและไม่ต้องชำระดอกเบี้ยค้างชำระ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ ส่วนต้นเงินกู้ที่เหลืออีกกึ่งหนึ่งให้ขยายเวลาชำระหนี้คืนตามศักยภาพของเกษตรกรไม่เกิน ๑๕ ปี (สิ้นสุด ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) พร้อมงดคิดดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยรัฐจะชดเชยค่าบริหารสินเชื่อในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ของต้นเงินกู้คงเหลือทั้งหมดที่จะขยายเวลาชำระหนี้ และชดเชยค่าต้นทุนเงินเฉพาะต้นเงินกู้ที่เหลืออยู่ในส่วนที่เป็นเงินทุนของ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ ๒.๗๘ ต่อปี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิตเป็นประธาน และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ธ.ก.ส. ร่วมเป็นอนุกรรมการฯ มีหน้าที่ประสานและกำกับการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าว โดยได้มีการปรับปรุงหนี้ให้เกษตรกรส่วนใหญ่ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว โดยมีผลการดำเนินงาน ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ ดังนี้

๑) เกษตรกรเป็นหนี้ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗	๑๘๐,๙๙๖ ราย
๒) รับเกษตรกรขึ้นทะเบียน	๑๘๐,๕๑๘ ราย
๓) เกษตรกรไม่ได้ขึ้นทะเบียนภายใน ๓ เดือน	๔๗๘ ราย
นับจากวันที่ ครม. มีมติ	
๔) คงเหลือเกษตรกรเป็นหนี้ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘	๖๒,๑๗๘ ราย
ต้นเงินกู้คงเหลือ	๑,๓๐๕.๐๕ ล้านบาท

๑.๓.๒ มีเกษตรกร จำนวน ๔๗๘ ราย ที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนดภายใน ๓ เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เนื่องจากสาเหตุต่างๆ อาทิ เสียชีวิตและทายาทผู้รับใช้หนี้ไม่ทราบแนวทางการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จึงไม่มาขึ้นทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือเกษตรกรเป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) เข้าใจผิดว่า กฟก. จะซื้อหนี้ของลูกหนี้โครงการ คปร. และ ผกก. จึงไม่มาขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือ ซึ่งต่อมาได้มีการเรียกร้อง เพื่อขอรับสิทธิตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย คณะอนุกรรมการประสานงานฯ ได้มีการพิจารณาเพื่อให้ความช่วยเหลือในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ และมีมติเห็นชอบ แนวทางแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรในโครงการที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนเพื่อรับความช่วยเหลือตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ จำนวน ๔๗๘ ราย เพื่อให้เกษตรกรในโครงการสามารถขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือเพิ่มเติมได้ โดยให้น้ำเสนอ กบส. พิจารณาตามขั้นตอน ต่อไป

๑.๓.๓ มติ กบส. ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เป็นประธาน เห็นชอบตามที่ ธ.ก.ส. ในฐานะกรรมการและเลขานุการ กบส. นำเสนอคือ เห็นชอบการแก้ไขปัญหานี้สลับโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร (คปร.) และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร (ผกก.) ตามที่เสนอ โดยปรับโครงสร้างหนี้จำนวน ๔๗๘ ราย เป็นเงิน ๖๑.๘๘ ล้านบาท (เงินต้น ๔๔.๙๖ ล้านบาท ดอกเบี้ย ๑๖.๙๒ ล้านบาท) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบกรอบแนวทางแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ โดยขั้นตอนการดำเนินงานหลังจาก กบส. มีมติและแจ้งผลการพิจารณาแก่หน่วยงานผู้เสนอโครงการแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ (ระดับกระทรวง) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในกรณีที่มีวงเงินเกิน ๕ ล้านบาท รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรตามโครงการ คปร. และ ผกก. ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ซึ่งเกษตรกรจำนวน ๔๗๘ ราย ไม่ได้ขึ้นทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดจากสาเหตุต่างๆ ทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว ซึ่งต่อมาได้มีการเรียกร้องขอรับความช่วยเหลือจากรัฐ

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ มีมติเห็นชอบในหลักการและวิธีการแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรตามโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร และโครงการแผนฟื้นฟูการเกษตร ตามมติ กบส. ในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรตามโครงการ คปร. และ ผกก. ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีเกษตรกรมาขอขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือ จำนวน ๑๘๐,๕๑๘ ราย แต่มีเกษตรกรจำนวน ๔๗๘ ราย ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งต่อมาเกษตรกรกลุ่มนี้ได้มีการเรียกร้องขอรับความช่วยเหลือ และคณะอนุกรรมการประสานงานฯ ได้มีมติในการให้ความช่วยเหลือในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และเสนอ กบส. พิจารณาเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่ง กบส. มีมติเห็นชอบให้ปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร จำนวน ๔๗๘ ราย เป็นเงิน ๖๑.๘๘ ล้านบาท (เงินต้น ๔๔.๙๖ ล้านบาท ดอกเบี้ย ๑๖.๙๒ ล้านบาท)

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินงานตามกรอบแนวทางแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ หลังจาก กบส. มีมติและแจ้งผลการพิจารณาแก่หน่วยงานผู้เสนอโครงการแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ (ระดับกระทรวง) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในกรณีที่มีวงเงินเกิน ๕ ล้านบาท ดังนั้น กรณีการปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกรจำนวน ๔๗๘ ราย เป็นจำนวนเงิน ๖๑.๘๘ ล้านบาท จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔.๓ แนวทางการเสนอปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร (โดยลดต้นเงินกู้ให้กึ่งหนึ่ง และไม่ต้องชำระดอกเบี้ยค้างชำระโดยเป็นมูลหนี้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗) จำนวน ๔๗๘ ราย เป็นเงิน ๖๑.๘๘ ล้านบาท (เงินต้น ๔๔.๙๖ ล้านบาท และ ดอกเบี้ย ๑๖.๙๒ ล้านบาท) ซึ่งเป็นการลดภาระหนี้สินให้เกษตรกรเป็นเงินต้น ๒๒.๔๘ ล้านบาท และไม่ต้องชำระดอกเบี้ยค้างชำระ ๑๖.๙๒ ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๙.๔๐ ล้านบาท ที่รัฐจะต้องรับภาระในการยกหนี้ให้กับเกษตรกร

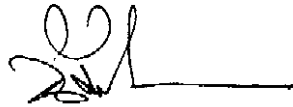
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับโครงสร้างหนี้ของเกษตรกร จำนวน ๔๗๘ ราย เป็นเงิน ๖๑.๘๘ ล้านบาท (เงินต้น ๔๔.๙๖ ล้านบาท และ ดอกเบี้ย ๑๖.๙๒ ล้านบาท) ตามมติ กบส. ในคราวประชุมวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยแนวทางการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้เกษตรกร ให้นำกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ มาใช้ดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

โทร. ๐-๒๕๗๙-๒๘๑๖

โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๑๗๕๒